

ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН: ВИКЛИКИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ

Збірник матеріалів
X Всеукраїнської науково-практичної конференції

5 грудня 2025 року
м. Ужгород

Одотюк Ігор ВІД БОРГОВОЇ КРИЗИ ДО ОБМЕЖЕНОЇ ДЕРЖАВНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В ЦИФРОВИХ РЕАЛІЯХ МЕТАВСЕСВІТУ	58
Парамуда Анастасія ЯКІСТЬ ТА РІВЕНЬ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНІ	60
Парфентьєва Олена МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЄКТАМИ	62
Побережник Олександр РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ	64
Полінкевич Оксана БЕЗПЕКА ТА КІБЕРЗАХИСТ У SMART-ПРОСТОРІ ГРОМАД	66
Помаза-Пономаренко Аліна, Тарадуда Дмитро СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЇЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	68
Попадинець Назарій БРЕНД ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	70
Рошко Станіслав ВОЛОДІННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ У ПОСИЛЕННІ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	72
Тігор Норберт, Пеняк Крістіан ЛАНЦЮГИ ПОСТАЧАННЯ ТА ЇХ МІСЦЕ В ЛОГІСТИЧНІЙ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА	75
Ухач Софія ЕКОЛОГІЧНА ТА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ ГОТЕЛЬНОГО ТА РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	76
Хандога Юрій СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	78
Хомюк Наталія РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ТРАНСФОРМАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ В УМОВАХ ВІЙНИ	80
Царьова Тетяна, Чубарова Анна ФОРМУВАННЯ АСОРТИМЕНТНОЇ ПРОПОЗИЦІЇ МІЖНАРОДНИХ РИТЕЙЛЕРІВ НА РИНКУ УКРАЇНИ	82
Чубарь Оксана, Бідяк Віктор КРИТЕРІЇ СТРУКТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНУ	85

цифрових сервісів. Це зупинить smart-трансформацію, адже всі інновації тримаються на готовності людей користуватися ними.

Типові ризики, які сягають масштабу громади: 1. Атаки на системи оповіщення. 2. Шантаж через блокування серверів ОТГ. 3. Компрометація камер спостереження. 4. Втручання у комунальні мережі. 5. Дезінформаційні атаки через офіційні канали громади. Підміна інформації в чат-ботах, застосунках, на сайтах здатна створити хаос.

Війна змінила уявлення про те, що таке безпека громади. Сьогодні цифрова безпека прирівнюється до елементу обороноздатності. Багато громад впроваджують: автономні хаби зв'язку, локальні серверні кімнати з незалежним живленням, системи управління ресурсами, які працюють офлайн, резервні маршрути передачі даних, розподілені системи зберігання критичних даних.

Усе це формує новий стандарт стійкості, який має важливе значення не лише під час війни, а й для майбутнього повоєнного розвитку.

Smart-простір громад буде ускладнюватися. Кількість цифрових сервісів зростатиме, обсяг даних збільшуватиметься, а інтеграція систем вимагатиме більшої координації. Це означає, що громади повинні сприймати кіберзахист не як «додаток» до цифровізації, а як фундамент. Smart-громада майбутнього – це не лише інновації й сервіси, а й здатність забезпечити їх безпечно, стійку та етичну роботу. Мешканці можуть довіряти лише тим технологіям, які не ставлять під загрозу приватність, безпеку та стабільність повсякденного життя.

Список використаних джерел:

1. Полінкевич О.М. Комплементарність бізнесу та ЗВО задля адаптації ветеранів війни у суспільство добробуту. *Innovation and Sustainability*. 2024. № 1. С. 6-12 <https://doi.org/10.31649/ins.2024.1.6.12>
2. Polinkevych O. Smart Management Planning for Urban Development to Enhance Social Well-being: Cases of Ukrainian Cities During Wartime. *Nationl Interest Journal*. Volume 5 No.20 May-July 2025. Pp. 11-28 <https://sc01.tci-thaijo.org/index.php/NIT/article/view/241260/164070>

Аліна Помаза-Пономаренко, д.держ.упр., професор,
завідувач науково-дослідної лабораторії з дослідження проблем управління
у сфері цивільного захисту
Національний університет цивільного захисту України
Дмитро Тарадуда, к.т.н., доцент,
професор кафедри управління діяльністю підрозділів цивільного захисту
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, м. Львів

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЇЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Антикорупційна політика України впродовж останнього десятиліття стала одним з ключових напрямів державних реформ, визначених як внутрішніми потребами трансформації публічного управління, так і зовнішніми зобов'язаннями в межах курсу на європейську інтеграцію. В умовах збройної агресії рф, економічного тиску та

одночасного поглиблення інституційних реформ питання подолання корупції набуло критично важливого значення, оскільки безпосередньо впливає на стійкість держави, ефективність бюджетних витрат та рівень довіри суспільства до влади. Незважаючи на створення розгалуженої інституційної архітектури – НАБУ, САП, НАЗК, ВАКС – корупція продовжує залишатися системним викликом, що суттєво стримує соціально-економічний розвиток та євроінтеграційний поступ України. Він передбачає реалізацію низки публічно-управлінських заходів у межах декількох кластерів, у т.ч. у напрямку антикорупційної політики [1].

За даними скринінгу та переговорів щодо вступу України до ЄС, Єврокомісія оцінює стан реалізації Україною модернізаційних заходів загалом задовільно. Власне, у 2024 році представлена інформація щодо динаміки відповідності України стандартам ЄС (*acquis communautaire*) за 5-бальною шкалою, а саме: у напрямку реформування публічного управління, що охоплює судочинство, юстицію та ін. (2 бали); публічні закупівлі (2 бали); результативна реалізація фінансового контролю (1 бал); надання послуг і відкриття бізнесу (2 бали) [1].

У той же час, антикорупційна політика України стикається з комплексом об'єктивних та суб'єктивних бар'єрів, що ускладнюють досягнення результативного функціонування такої політики й унеможливають соціально-економічний розвиток суспільства та регіонів. По-перше, зберігається високий рівень тінізації економіки, що створює сприятливе середовище для неформальних практик, ухилення від сплати податків та використання «сірих» схем у публічних закупівлях. Тіньові економічні механізми формують паралельні канали впливу на державні рішення, що послаблює спроможність офіційних антикорупційних органів. По-друге, політизація управлінських рішень (хоча інституції формально незалежні, їхня діяльність нерідко піддається політичному тиску або очікуванням певних груп впливу). Це проявляється у спробах блокування конкурсів, затягуванні призначень керівників. По-третє, кадрова нестабільність та дефіцит професійного персоналу в інституціях антикорупційної інфраструктури знижують ефективність розслідувань. По-четверте, недостатня цифровізація багатьох процедур (зокрема у сферах контролю за активами, земельних відносин, оборонних закупівель та ін.), що створює «вікна можливостей» для зловживань.

Не сприяють покращенню ситуації новітні корупційні скандали, що стосувалися передусім трьох сфер: оборонних закупівель, енергетики та соціальної допомоги. Хоча персональні дані та конкретні кейси змінюються, їхня природа дозволяє окреслити спільні структурні проблеми, а саме:

1. У сфері оборонних закупівель збільшуються публічні резонанси навколо завищення вартості товарів, маніпуляцій із постачаннями, використання посередників. Усе це виявляє системні прогалини у контролі за воєнними витратами. Проблемою залишається відсутність балансу між потребою в оперативності та вимогами прозорості.

2. Як відомо, у листопаді 2025 р. НАБУ та САП оголосили, що викрили «високорівневу організовану групу», яка реалізовувала корупційну схему впливу на державні енергетичні підприємства, зокрема Енергоатом. Його контрагенти повинні були сплачувати «відкати» у розмірі 10–15% від вартості контрактів, щоб уникнути блокування платежів або втрати статусу постачальника. Скандал отримав суспільний резонанс, як результат, пішли у відставку або були відсторонені від посад ключові

чиновники (міністр енергетики та міністр юстиції), накладені санкції на декількох бізнесменів тощо.

3. Окремі скандали репрезентували зловживання під час розподілу гуманітарної допомоги, закупівель для внутрішньо переміщених осіб та військових адміністрацій.

Ці скандали демонструють, що корупція в Україні носить не лише індивідуальний, а системний характер, тобто є проявом недосконалості процедур, слабкості інституційного контролю та відсутності ефективних механізмів персональної відповідальності. Це свідчить про потребу глибокої реформи державного сектору, підзвітності та стратегічного планування шляхом: 1) посилення інституційних спроможностей і незалежності НАБУ, САП та ВАКС; 2) цифровізація найважливіших сфер суспільної життєдіяльності; 3) розвиток антикорупційної культури (створення ефективних каналів повідомлення про корупцію та захисту викривачів, формування стандартів етичної поведінки); 4) посилення громадського контролю (відкриті аудити, регулярні публічні звіти тощо); 5) необхідно імплементувати рекомендації Єврокомісії та кращі практики країн ЄС (Естонії, Литви), які довели дієвість цифрових інструментів та незалежного аудиту.

Список використаних джерел:

1. Помаза-Пономаренко А.Л., Тарадуда Д.В. Публічно-управлінські інтеграційних прагнень аспекти реалізації Україною // Державне управління: удосконалення та розвиток. 2025. № 6. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/dy/article/view/6651>.

Назарій Попадинець, д.е.н., ст. дослідник, в.о. директора
ВСП «Навчально-науковий інститут просторового планування та перспективних
технологій Національного університету «Львівська політехніка», м. Львів

БРЕНД ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

У сучасних умовах конкуренції територій за людський, фінансовий та інтелектуальний капітал бренд територіальної громади виступає інтегральним інструментом розвитку, який поєднує маркетингові, комунікаційні, управлінські та ідентифікаційні функції. Бренд громади доцільно розглядати як систему символів, смислів і цінностей, що відображають унікальність території, її історико-культурні, природні, економічні та соціальні особливості й формують уявлення цільових аудиторій про привабливість простору для життя, інвестування та відвідування.

Формування бренду територіальної громади ґрунтується на концепції place branding (брендингу місця), відповідно до якої об'єктом позиціонування стає не окремий продукт чи послуга, а цілісний соціально-економічний простір. У цьому контексті бренд виконує роль «рамки інтерпретації» громади: він структурує сприйняття території зовнішніми та внутрішніми стейкхолдерами, сприяє виокремленню її конкурентних переваг, зменшує інформаційну асиметрію між громадою та інвесторами, туристами, потенційними мешканцями [1].

Як інструмент розвитку, бренд територіальної громади безпосередньо впливає на інвестиційну привабливість території. Чітко сформульована бренд-стратегія, послідовна візуальна та змістова комунікація, наявність зрозумілої пропозиції цінності (value proposition) для бізнесу та населення знижують сприйняті ризики, підвищують